

عنوان مقاله:

بررسی و تحلیل مضامین تعلیمی بهارستان جامی براساس نظریه کنش های گفتاری سرل

محل انتشار:

ماهنامه سبک شناسی نظم و نثر فارسی (بهار ادب)، دوره 16، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

حامد پیری - گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

عیسی نجفی - گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

الیاس نورایی - گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: کنش گفتاری، بیشتر به ابعاد کاربردی ز بان توجه می کند و جزو نظریه های کاربردشناسی محسوب می شود. براساس این نظریه، در قالب جمله ها و عبارتها، اعمالی نیز انجام می شود که با نیت های ارتباطی گوینده، پیوند مستقیمی دارد. به سخن دیگر، این نظریه به بررسی معانی موردنظر گوینده در قالب پاره گفتارها می پردازد. بهارستان جامی ازجمله آثار تعلیمی است که در پس معنی ظاهری حکایت های آن، معانی ثانوی نیز دنبال می شود. در این پژوهش به بررسی کنش های گفتاری موردنظر سرل - که شامل کنش اظهاری، ترغیبی، عاطفی و تعهدی است - در حکایت های بهارستان پرداخته شده است. روش مطالعه: پژوهش حاضر، براساس مطالعات کتابخانه ای و اسنادی، به روش توصیفی - تحلیلی صورت پذیرفته است. یافته ها: جامی گاهی با عبور از نظام خبرسانی کنش های اظهاری، آنها را به کنش ترغیبی تبدیل می کند؛ داه با استفاده از شخصیت های نوعی و پرهیز از روایت خطی، کنش های ترغیبی را می سازد و در مواردی نیز با بهره گیری از تقابل های دوگانه نظام معنایی واژگان خاصی که ساختار حکایت به آنها وابسته است، کنش های اظهاری را به کنش های ترغیبی تغییر میدهد. وی همچنین برای تبدیل کنش های اظهاری در بافت توصیفی حکایت ها از ابزارهایی مانند زبان تمثیل، زبان بدن، طنز و پیرنگ داستانی بهره گرفته است. نتیجه گیری: جامی در بهارستان برای بیان مفاهیم پندآموز و اقناع مخاطب به کنشگری پویا و سازنده، از عوامل مختلف بافتی همچون قالب حکایت، ترکیب گونه تعلیمی با گونه غنایی، استفاده از شخصیت و شخصیت پردازی مناسب و استشهدای شعری، بهره برده است. از نظر کنش های گفتاری، کنش اظهاری و اظهاری - ترغیبی بیشترین بسامد را دارند و کنش اظهاری - عاطفی، عاطفی - ترغیبی و اظهاری - اعلامی، در جایگاه های بعدی قرار دارند.

کلمات کلیدی:

ادبیات تعلیمی، بهارستان جامی، کنش گفتاری، سرل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1841609>

